

‘Meer vrijheid, vooral in het weekend’

Redelijk ‘normaal’ leven is voor steeds meer nierpatiënten weggelegd. In het rustige Lichtenvoorde (Achterhoek) leidt Ingrid Ruesink (38) een - relatief - gewoon bestaan als echtgenote en moeder van pleegkinderen Joyce (6) en Benjamin (5). Dialyseren doet ze thuis, bijgestaan door VDA-verpleegkundigen van Dianet, en sinds kort ook door man Bart.

Thuis aan de eettafel vertelt Ingrid over haar ervaringen als thuisdialyserende nierpatiënte, met man Bart, in het dagelijks leven politiemans, aan haar zijde. “Ik kan betrekkelijk gewoon functioneren”, schetst ze haar situatie. “Mijn ‘geluk’ is dat ik door mijn stoma (vanwege complicaties in haar in haar darmen, red.) alles mag eten, aangezien de afvalstoffen mijn lichaam heel snel verlaten. Bovendien hoef ik ook geen vocht te onttrekken, zoals dat bij de meeste nierpatiënten wel het geval is. Ik ben blij dat ik thuis kan dialyseren. Het is voor mij erg prettig, maar ook leuker voor Bart en de kinderen.”

Geen behoefte aan nieuwe nier

Ingrids nieraandoening deed zich al op jonge leeftijd gelden. De Achterhoekse kreeg in enkele jaren twee keer een donor nier kort achter elkaar. Beide werden na betrekkelijk korte tijd weer verwijderd wegens afstotingsverschijnselen. Op een nieuwe nier zit Ingrid niet te wachten. “Het kan sowieso niet vanwege de stoma. En bovendien: ik heb er destijds twee achter elkaar gehad en dat is me enorm tegengevallen (...) ik voel me nu goed zo, dus van mij hoeft het niet meer.” Haar baan als administratief medewerker heeft Ingrid lang geleden op moeten zeggen. Sindsdien zit ze in de WAO (mede met hulp van de Nierstichting) en zorgt ze thuis voor het huishouden en de kinderen. Daarnaast doet ze vrijwilligerswerk in de

speeltoothek. De vakanties vieren de Ruesinks na diverse ‘aangepaste’ trips naar het buitenland tegenwoordig vooral in Nederland, bij voorkeur vlakbij een dialysecentrum. Komende zomer gaan ze naar een aangepast vakantiehuisje in Zeeland. “In Nederland weet je dat de zorg goed is, en hoe je dingen moet regelen. Bovendien is het prettiger voor de kinderen.”

Nachtelijke thuishemodialyse

Na jarenlang dialyseren in het ziekenhuis in Arnhem las Ingrid over de mogelijkheid om via Dianet thuis te dialyseren. Na de ‘goed-

keuring’ door Dianet ben ik tien weken lang bij Dianet in Utrecht opgeleid en nu dialyseer ik al weer vanaf 2001 thuis.” Ingrid dialyseert drie avonden per week (straks wellicht vier keer). Ze hoopt dan over te kunnen stappen op nachtelijke hemodialyse. “Je dialyseert dan acht uur achtereen, waardoor je beter uitspoelt en je je waarschijnlijk ook beter voelt”, legt ze uit. Ze wordt die nachten bijgestaan door echtgenoot Bart, die hiervoor wordt opgeleid. Nu al neemt hij de vrijdagavond waar voor de verpleegkundigen. Dit geeft de familie veel meer vrijheid, vooral in en rond het weekend. “In de huidige situatie moet je van tevoren van alles plannen als je in het weekend weg wilt. Spontaan naar een feestje gaan is vaak lastig, omdat je al ver van tevoren bent ingeroosterd voor de dialyse. Straks kan dat wel, omdat je het dan zelf kunt regelen.”

Ingrid en Bart Ruesink... ‘in Nederland weet je dat de zorg goed is’...

Natacha Westerveld nieuwe communicatiefunctionaris

Natacha Westerveld is de nieuwe communicatiefunctionaris van Dianet. Zij volgt in die functie de in de afgelopen zomer vertrokken Natalie van Soest op. Natacha is sinds 2004 werkzaam bij Dianet. Eerst twee jaar als medisch secretaresse, de afgelopen vier jaar als secretaresse van de voorzitter Raad van Bestuur.

“De kans deed zich voor en ik was toe aan een nieuwe uitdaging”, vertelt de 38-jarige Soesterse. Als secretaresse van Iet Kooy-Veenstra verrichtte Natacha in het verleden soms communicatiewerkzaamheden. Naar aanleiding hiervan heeft zij in mei 2009 de opleiding voor Assistent communicatiemedewerker afgerond. Met het vrijwillig vertrek van Natalie van Soest per 1 juli 2009 vervulde zij een dubbelfunctie en kon hierdoor in de praktijk ervaren wat de functie van communicatiemedewerker bij Dianet inhoudt. Nu zij per 1 februari jl. definitief is aangesteld als communicatiemedewerker start zij in maart met de dagopleiding Communicatiemedewerker/Junior adviseur.

“Als zorginstelling wordt steeds meer van ons verwacht dat we commercieel kunnen denken en handelen. Zonder dat we een ‘commercieel’ bedrijf zijn of zullen worden.

Dianet is hét expertisecentrum op het gebied van nierfunctievervangende therapieën. Het is een uitdaging om deze boodschap onder de aandacht te brengen bij de doelgroepen van Dianet.”

n.westerveld@dianet.nl
T 030 880 8142

... ‘Belangrijk om Dianet goed te profileren’...

Ingrid Groeneweg nieuwe secretaresse Raad van Bestuur

Ingrid Groeneweg is de nieuwe secretaresse van Iet Kooy-Veenstra, voorzitter Raad van Bestuur Dianet. Ingrid (1964) volgt in deze functie Natacha Westerveld op, die communicatiefunctionaris van Dianet werd (zie boven).

Voor ze naar Dianet kwam was Ingrid werkzaam in de automotive industrie en had ze, met partner, een eigen bedrijf dat vooral zaken deed in Afrika en het Midden-Oosten. “Dianet is weer een nieuwe uitdaging”, zegt Ingrid, “als secretaresse ben je het extra paar ogen, oren en handen van de Raad van Bestuur. Ik heb veel zin in deze baan. Die kwam op het juiste moment voorbij en bood wat ik zocht.”

Colofon

DianetNu is een nieuwsbrief voor cliënten, contractziekenhuizen en overige relaties van Dianet Dialysecentra.

Bijdragen, tips en suggesties voor uitgave 26 uiterlijk week 14 bij:

Natacha Westerveld
n.westerveld@dianet.nl
T 030 880 8142

Redactieadres:

Brennerbaan 130, 3524 BN Utrecht

Redactiecommissie

Bernie van Daatselaar, medisch maatschappelijk werker
Johan Hartkamp, teamcoördinator
Sabine de Gier, teamcoördinator
Tanneke Winkel, medisch maatschappelijk werker
Carlijn Klein Lankhorst, aanmeldingscoördinator
thuisdialyse & relatiebeheer

Tekst en productie:

Overeijnder Van den Dool
Tekstbijdragen: Dick Struijk, Sylvia Haverkamp

Fotografie:

Frits Overeijnder, Ad van den Dool, Krijntje Kruiemel e.a.

Vormgeving/DTP:

Depot Groep

www.dianet.nl

DianetNU

Thuis in dialysezorg

Nr.25 maart 2010

DianetNU is een nieuwsbrief van Dianet Dialysecentra. Redactieadres: Brennerbaan 130, 3524 BN Utrecht.

Dianet als kenniscentrum

Het nieuwe jaar begon uitstekend met de verdediging van twee proefschriften, geschreven door collega's van de Amsterdamse Peritoneale Dialyse afdeling.

Op 29 januari verdedigde Annemieke Coesters met verve haar proefschrift 'Early diagnosis of peritoneal membrane alterations', vier dagen later gevolgd door Inna Kolesnyk over het thema 'Blocking effects of the renin-angiotensin system in long-term peritoneal dialysis patients'. Dianet-artsen Watske Smit en ondergetekende waren beiden co-promotor bij één van hen.

Het proefschrift van Annemieke Coesters gaat in op het vervolgen van de functie van het buikvlies. Deze functie kan namelijk eenvoudig worden gemeten. Coesters laat zien dat een snel transport van deeltjes over het buikvlies een indicatie kan zijn voor het falen van deze techniek. De resultaten van het onderzoek wijzen erop dat het gebruik van een meer biocompatibele dialysevloeistof zorgt voor een beter behoud van het buikvlies.

Inna Kolesnyk onderzocht of het gebruik van medicijnen die Angiotensine II remmen, een beschermende werking hebben bij buikdialyse. Al eerder was aangetoond dat deze medicijnen een beschermende werking hebben bij nierziekten. Ze lijken het buikvlies inderdaad te beschermen. Of de restnierfunctie beter behouden blijft, is echter nog steeds onduidelijk.

Het mag duidelijk zijn dat de samenwerking tussen Dianet en de afdeling nierziekten van het AMC zijn vruchten afwerpt. Dankzij die samenwerking neemt de kennis over de dialysebehandeling nog steeds toe.

Dick Struijk
Directeur Patiëntenzorg

‘Diabollen’ stimuleren zelfmanagement

Hoe vergemakkelijkt het gesprek met nieuwe dialysepatiënten? En op welke manieren kun je ze zo actief mogelijk bij hun dialyses betrekken? Annabeth van Ogtrop en Krijntje Kruiemel van Dianet-Holendrecht bedachten er een interessant hulpmiddel voor: de ‘diabollen’.

[Lees verder op pagina 2](#)

Dianet een erkend opleidingsinstituut

Dianet is een CZO-erkende opleiding voor dialyseverpleegkundigen. BIG-geregistreerde verpleegkundigen kunnen bij ons in 15 maanden het dialyседiploma halen, mits zij ook over klinische ervaring beschikken. De Dianet-organisatie telt momenteel 16 opleidingsplekken, waarvan 10 in Amsterdam en 6 in Utrecht.

[Lees verder op pagina 2](#)

Klachten over taxi?

Heeft u klachten over het taxivervoer van en naar Dianet? Meld ze dan bij het taxibedrijf, uw zorgverzekeraar of bij de servicedesks van Dianet in Utrecht en Amsterdam. “Wij geven de klacht dan door”, aldus Marja Nienkemper, medisch maatschappelijk werker bij Dianet Utrecht. “Via Dianet heeft dat meer effect dan zelf klagen. Kennelijk maakt het dan meer indruk bij de taxibedrijven.”

[Lees verder op pagina 2](#)

‘Diabollen’ stimuleren zelfmanagement

‘Gesprekken gericht maken’

Hoe vergemakkelijk je het gesprek met nieuwe dialysepatiënten? En op welke manieren kun je ze zo actief mogelijk bij hun dialyses betrekken? Annabeth van Ogtrop en Krijntje Kruimel van Dianet-Holendrecht bedachten er een interessant hulpmiddel voor: de ‘diabollen’. In deze speciaal ontwikkelde ‘kleurenwaaier’ kan een nieuwe patiënt een veelheid aan onderwerpen terugvinden. En daarbij aangeven welke hij of zij wil bespreken met de verpleegkundige.

Onderwerpen die in de waaier gedetailleerd aan de orde komen zijn de werking van dialyse, vocht en streefgewicht, leven met dialyse, shunt en lijn, voeding en dieet, laboratoriumuitslagen en medicijnen. Dialyseverpleegkundige Krijntje en doktersassistente met dialyseantekening Annabeth: “De bedoeling is om het gesprek gericht te laten plaatsvinden, aansluitend op de belangstelling en de wensen van de patiënt. De waaier geeft

aan wat mensen allemaal zelf kunnen doen bij hun dialyse - als ze dat willen. Ze kunnen bij het onderdeel ‘Actie’ zelf kiezen welke vaardigheden ze zouden willen leren.”

‘Zelfstandiger en onafhankelijker’ Krijntje en Annabeth maken zich sterk voor een actieve houding van patiënten en ‘een hoge mate van zelfzorg’, ofwel: het stimuleren van zelfmanagement.

Bereidingswijze

Schil de aardappelen. Was ze en snijd ze in blokjes. Laat de aardappelen enkele uren weken in ruim koud water. Giet het water af en zet de aardappelen op met ruim nieuw water en kook ze gaar. Doe voor de gehaktballen het gehakt in een kom, voeg het ei, paneermeel en Italiaanse kruiden toe. Meng het gehakt goed en verdeel het in 2 gelijke porties. Maak er platte burgers van en leg 1 bolletje mozzarella in het midden. Vouw de burgers dicht en maak er mooie ronde ballen van. Verhit de vloeibare margarine in een braadpan en bak de gehaktballen rondom bruin op halfhoog vuur. Draai het vuur laag, voeg een scheutje water toe en braad de gehaktballen afgedekt in ongeveer 20 minuten gaar. Voeg de laatste 10 minuten de in stukjes gesneden geroosterde paprika toe. Giet intussen de aardappelen af en stamp ze fijn. Verwarm de melk en roer dit, samen met de olijfolie, door de

Met hulp van de ‘Diabollen’ kunnen patiënten zelf kiezen welke vaardigheden ze zouden willen leren.

“Een sterke betrokkenheid bij de behandeling verbetert de kwaliteit van leven. De patiënt doet meer zelf, beslist meer zelf en is daardoor zelfstandiger en onafhankelijker.” Actief dialyseren is altijd een speerpunt van Dianet-Holendrecht geweest. Er is veel aandacht voor het aanleren van vaardigheden en het geven van inzicht in de dialysebehandeling en alles wat daarbij nodig is. Dat gebeurt laagdrempelig en spelenderwijs. Nieuwe patiënten worden voorbereid op deze manier van werken. Uiteraard worden ook zijn/haar wensen en verwachtingen besproken. De eigen mogelijkheden van iedere individuele patiënt staan centraal. Krijntje en Annabeth: “We gaan voor het maximaal haalbare en houden het simpel. De nieuwe waaier is daar straks een prima hulpmiddel bij.”

aardappelen. Voeg de andijvie in gedeeltes toe. Breng op smaak met peper. Schep de andijviestamppot en de gehaktbal met de paprika op een bord. Eet smakelijk!

Voedingsstoffen per persoon

680 kcal, 33 gram eiwit, 386 mg natrium, 1335 mg kalium, 465 mg fosfaat.

Let op!

Een stamppot is een kaliumrijke maaltijd. Wanneer u deze stamppot eet, wees dan voorzichtig met andere kaliumrijke voedingsmiddelen (zoals fruit en vruchten-sappen, tomaat, chips, noten, chocolade of koffie) en eet ter compensatie de dag ervoor of erna rijst of pasta.

Dianet is CZO-erkende opleider tot dialyseverpleegkundige

Vervolg van voorpagina

De dialyseopleiding is een combinatie van werken en competentiegericht leren, vertelt opleidingsfunctionaris Nieta Jonker. Het praktijkdeel vindt plaats op de centra van Dianet in Utrecht en Amsterdam. Het theoretische deel wordt via de Amstel Academie gevolgd. Tweemaal per jaar, in april en in november, starten 8 studenten met de opleiding. Amsterdam of Utrecht wordt ook na de opleiding hun vaste standplaats. De opleiding wordt, onder een aantal voorwaarden, door Dianet bekostigd. Voorbeeld: wie Dianet binnen twee jaar verlaat, moet de studiekosten (15.000 euro) alsnog zelf betalen.

Intensief contact

De gemiddelde leeftijd van de studenten ligt tussen 30 en 50 jaar. Nieta: “Het zijn meestal ervaren verpleegkundigen die de keuze voor dialyse maken. De combinatie van de techniek en de zorg voor chronisch zieken spreekt hen aan. Je werkt 4 tot 5 uur heel intensief met maar enkele patiënten. Dat intensieve contact vinden ze aantrekkelijk.” Om te wennen aan het team, de begeleiders en de dialyse-terminologie starten de studenten een maand voordat de feitelijke opleiding begint al met hun werk bij Dianet.

Een goede sollicitatieprocedure is uiteraard belangrijk. Na de aanmelding, wordt gecheckt of de benodigde papieren kloppen en volgt een gesprek. Onze teamcoördinatoren zijn daarbij leidend. Zij bepalen of ze een kandidaat geschikt vinden voor hun afdeling. De Opleidingsunit van Dianet faciliteert. Naast Nieta behoren Esmeralda ter Horst en Hilde Hardeman tot deze afdeling. Hoe ziet de dialyseopleiding er globaal uit? Nieta: “Elke student maakt een individueel werkplan. Alle benodigde vaardigheden komen daarin aan bod: praktische vaardigheden, houding/attitude en kennis. Vooral

de sociale kant van iemands attitude vinden wij belangrijk. Dat heeft te maken met de mondigheid van de patiëntengroep.”

Kwaliteitsverbeterproject schrijven

Alle facetten van nierinsufficiëntie krijgen aandacht tijdens de opleiding: PD, HD en transplantatie. De nauwe samenwerking die Dianet heeft met UMC en AMC is hierbij een groot voordeel. De theorie is verdeeld over zeven blokken van één week. De lessen worden verzorgd door artsen, verpleegkundigen, maatschappelijk werkers en diëtisten die op een dialyseafdeling in een centrum in Nederland werken.

Aan het eind van de opleiding krijgen de studenten opdracht om zelf een overstijgend kwaliteitsverbeterproject te schrijven (competentie 12). Nieta: “Daar hebben we natuurlijk als Dianet zelf ook profijt van. En het past bij onze op innovatie gerichte manier van denken en werken.” Voorbeelden van dergelijke projecten uit het verleden: copingsmechanismen (hoe kan iemand met z'n ziekte omgaan) en zelfmanagement voor patiënten met diabetes.

Weekstages THD

Verreweg de meeste cursisten halen het dialysediploma, slechts een enkeling haakt

De Afdeling Opleiding van Dianet met de recent verkregen accreditatie voor bij- en nascholingen. Links Esmeralda ter Horst, midden Nieta Jonker, rechts Hilde Hardeman.

vroegtijdig af. Dianet werft studenten via advertenties, beurzen, ‘mond-tot-mond-reclame’ en Google-marketing. Nieta: “Ook krijgen we veel mensen via het AMC binnen.” Voor de hele regio verzorgt Dianet voor de Amstel Academie ook weekstages voor dialyseverpleegkundigen in opleiding. Cursisten lopen dan mee bij de opleiding van thuishemodialysepatiënten in Lunetten. Daarnaast neemt een regiocoördinator van Dianet de studenten mee op een huisbezoek bij een thuishemodialysepatiënt. “Dat zijn nu zo’n twintig weekstages op jaarbasis”, sluit Nieta Jonker af.

Geaccrediteerd voor bij- en nascholingen

Dianet is door de accreditatiecommissie van het Kwaliteitsregister Verpleegkundigen & Verzorgenden geaccrediteerd voor alle bij- en nascholingen aan verpleegkundigen en verzorgenden vanaf 1 december 2009, voor de duur van 3 jaar. Alle lessen die onze Afdeling Opleiding verzorgt, zijn hierdoor geaccrediteerd. Alle lessen die elders in de orga-

nisatie verzorgd worden tellen wel mee maar zijn niet geaccrediteerd. Uiteindelijk heb je beide type punten (geaccrediteerd en niet geaccrediteerd) nodig om je accreditatie als dialyseverpleegkundige te behouden. Dianet gaat de eigen bijscholingsactiviteiten vermelden op de site van de V&V.

Clënteninfo

Tegemoetkomingskosten

CAPD/APD

Voor alle verzekerde patiënten geldt een landelijk vastgestelde tegemoetkomingsregeling in de kosten van thuisdialyse bij CAPD/APD.

CAPD-vergoeding per week

Telefoon	€	2,00
Verwarming	€	18,89
Elektriciteit	€	1,09
Linnengoed e.d.	€	3,46
Totaal	€	25,44
Per dag	€	3,63

APD vergoeding per week

Telefoon	€	2,00
Verwarming	€	23,99
Elektriciteit	€	8,69
Linnengoed e.d.	€	3,46
Totaal	€	38,14
Per nacht	€	5,45

Vervolg van voorpagina

‘Meld taxiklachten’

Voor patiënten is het heel vervelend om lang te moeten wachten op de taxi. Marja Nienkemper: “Als patiënten ‘s morgens te laat van huis worden opgehaald, worden ze ook te laat aangesloten voor dialyse. Dus komen ze ook weer later thuis, op hun werk of bij een andere afspraak. Bovendien duren de ritten vaak erg lang, omdat de meeste patiënten geen solo-vervoer hebben, en er dus ook nog andere mensen moeten worden opgehaald of afgezet. En dat terwijl veel mensen wagenziek zijn of sowieso al misselijk zijn na het dialyseren.”

Voorrijden tot 15 minuten voor of na het afgesproken tijdstip valt nog binnen de geldende norm, en 30 minuten als de afspraak binnen 24 uur voor het afgesproken tijdstip is verzet.

Voor specificatie van deze berekening kunt u de uitgebreide regeling tegemoetkomingskosten thuisdialyse 2010 aanvragen bij de Aanmeldingscoördinator thuisdialyse (030-880 80 14 of 030-880 83 60)

Thuishemodialyse

Voor alle verzekerde patiënten geldt een landelijk vastgestelde tegemoetkomingsregeling in de kosten van thuishemodialyse. Hiervoor geldt de volgende berekening.

Thuishemodialysevergoeding per jaar op basis van 3 dialyses per week:

Telefoon	€	78,00
Verwarming	€	320,76
Elektriciteit	€	645,84
Water	€	169,04
Linnengoed e.d.	€	177,20
Onderhoud dialysekamer	€	540,00
Per week	€	37,13
Per jaar	€	1.930,84

Thuishemodialysevergoeding op basis van meer dan 3 dialyses per week:

Telefoon	€	78,00
Verwarming	€	426,61
Elektriciteit	€	1.937,52
Water	€	507,12
Linnengoed	€	177,20
Onderhoud dialysekamer	€	540,00
Per week	€	70,51
Per jaar	€	3.666,45

Indien er een volle week niet thuis wordt gedialyseerd, vervalt de tegemoetkoming. Voor specificatie van deze berekening kunt u de uitgebreide regeling tegemoetkomingskosten thuisdialyse 2010 aanvragen bij de Aanmeldingscoördinator thuisdialyse (030-880 83 60 of 030-880 80 14).

Bron: brochure inrichting/uitrusting thuis-hemodialyseruimte en tegemoetkomingskosten (versie februari 2010).

Klachten over het taxivervoer kunnen worden ingediend bij de servicedesks in Utrecht en Amsterdam.

en er rekening mee kan houden.” En als dat niet helpt? “Dan kan men een aanvraag indienen voor solovervoer. Of gewoon overstappen naar een andere vervoerder. De meeste zorgverzekeraars hebben contracten met verschillende vervoerders. Dus je hebt als patiënt wel degelijk invloed.”

